

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας λαός υψώνεται ή μια
δαίτη πώς δε φοβάται την
αλήθεια—ΥΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους φου-
κούς της κρίσης.

ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ζ'.

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ 15 ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ 1909

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΑ ΝΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 335

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ. 'Η κούλια τ'ακροπόταμου (συ-
νήχεια).
ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ. 'Ο γιάλος με τὰ γελᾶδια
(ἀπὸ τῆς «Ραψωδίας τοῦ Ἰονίου».)
ΤΣΟΥΝΗΣ ΚΛΑΔΑΣ. Τὸ γλωσσικὸ διάταγμα.
Γ. ΑΒΑΖΟΣ. 'Ο Δεκάλογος—'Η γῆρα.
ΣΠ. 'Ο 'Αλαφροσκοπιώτης.
ΜΕΝΟΣ ΦΙΛΗΝΤΑΣ. 'Ο συντραβηγμῆς.
ΑΔΕΡΦΟΙ GRIMM. 'Η συντροφιὰ τῆς γάτας με τὸ
ποντίκι (μετάφρ. Α. Steinmetz).
ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΙΟΣ. Κ. Dieterich : Byzantinische Cha-
raktere kdrfte.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Σεβνταλῆς.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ-ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Ο "ΑΛΑΦΡΟ-Ι-ΣΚΙΩΤΟΣ,,

'Ο 'Οραματιστής, πὸν με τὸν «'Αλα-
φροσκοπιώτη» καὶ τῆς «'Ιονικῆς Ραψωδίας» ἀνα-
φαίνεται τώρα ἀνάμεσόν μας, ἐρχεται νὰ μᾶς
ἀποκαλύψει μέσα στοὺς ναοὺς τῆς 'Ελληνικῆς
φύσης καὶ ζωῆς τὰ δράματά του, καὶ ἡ φωνή
του εἶναι γιομάτη, ἐλεύθερη, δυνατὴ ὡσὸν
στοιχεῖον.

Δὲν ἐσυνηθίσαμε τὸν ρυθμὸν, ὡσὸν με
γάλο ἀγαθὸ τῆς αἰωνιότητος σὴ φύση, πὸν
λειτουργεῖ στὰ πάντα, καὶ πνέει ἀπὸ τὰ ἐσώ-
τερα τῆς δημιουργίας. Δὲν ἀξιοθῆκαμε νὰ
τραγουδήσουμε τὴν ζωὴν ὡσὸν ψυχῆς ἔπου
κυριεμένης ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη μελωδία τῆς δη-
μιουργίας χαίρονται τὰ μυστήρια τῆς πλάσης,
καὶ ἀναδίδουν τὸν ἑαυτό τους τότε σὲ τρα-
γοῦδι. Τὸ βαθύτατο, τὸ ἀποκαλυπτικὸ, τὸ
πλατύτατο καὶ ἐσωτερικὸ τοῦ ποιητικοῦ λόγου,
τοῦ ἑναρμονίου στοχασμοῦ, δὲν ἀποδόσαμε, καὶ
δὲν ἐσθῆσαμε ναοὺς πὸν ἀπὸ τῆς γραμμῆς τῶν
νὰ ῥεῖ τὸ νᾶμα φωτεινὸν τῶν ρυθμῶν, ἔπου
ἐσυνάξανε οἱ ψυχῆς μας στὰ βύθη τῶν ἀναπο-
κάλυπτων κόσμων, δὲν ἐμάνισαν τὰ ἐσώτερα
πνιχμάτά μας, γιὰ νὰ ξεχύσουνε τὰ γητέματα
τοῦ νοῦ καὶ τῆς φαντασίας μέσα ἀπὸ τὰ πραγ-
ματικὰ κρυστάλλα καὶ τοὺς ἥμιους δραματι-
κῶν ψυχῶν, πὸν ἔσπερα εἶδαν τὴν ρυθμικὴν
καὶ μυστικὴν ἕπαρξιν τῶν πραγμάτων. Θὰ
ἤθελα με μιὰν ἥρωϊκὴ συμφωνία νὰ μιλήσω
γιὰ τὴν ὁμορφιὰ αὐτῆς τῆς ἀποκάλυψης, πὸν
ἀντιφέγγει ἕνα κόσμον 'Ελληνικόν, τὴν χαρὰν
τῆς ζωῆς σὴν ἁρμονία τῆς. Καὶ ἄς ἐάφριαζε
τὸ μέλος μου Δωρικὸν καὶ τραγῆ, καὶ ἄς ἀνα-
σκιροῦσανε τὰ κορμιά σὸν ἥκουσμα, ὡσὸν νὰ
ἐρχοταν ἀπὸ κορφῆς χιονοβουνῶν παγερὰ νερὰ
νὰ τὰ λούσουν.

Γιατὶ δὲ θέλω λαλιὰν ἄλλη νὰ τὸ φωνάξω,

παρὰ με μιὰν ἥρωϊκὴ συμφω-
νία τῆς χαρᾶς, τῆς 'Ελληνικῆς
χαρᾶς καὶ ἀγάπης πὸν τὸ ἐρ-
γον μὸν δίνει, καὶ νὰ κρᾶξω
στοὺς συντρόφους ἐδῶ, σὸν
ἄχαρο χορὸ νὰ τρικυμίσω τὸ
καρτηροπότηρο γεμάτο με ἀκ-
ράτο νερὸ βουνίσιας βρύσης :
Χαρῆτε ἀνάμεσόν σας τὸν ἐρ-
χομὸν τοῦ τραγοῦδιού ! Χα-
ρῆτε ἕνα σκοπὸν πλάσης, ὃ ἀ-
δερφοί μου ! Εἶναι τὸ ἀνοιγ-
μα τῆς χρυσοπηγῆς ὃ σκοπὸς
πὸν σᾶς δίνεται σήμερα γιὰ
νὰ χαρῆτε.

*

'Η ψυχὴ τοῦ ποιητῆ τοῦ
'Αλαφροσκοπιώτου βλέπει σὴ
φύση ὄλα μορφωμένα καὶ πλα-
στικά, καὶ γιὰ τοῦτο εἶναι τόσο
βαθιὰ ἁρμονικὴ. Οἱ μορφῆς τοῦ
παρουσιάζονται ἑξάστερες, με
ἔντονες γραμμῆς, καὶ μᾶς δίνει
σὸν σύνολο τοῦ τραγοῦδιού του,
τὴν κίνηση τοῦ μέσα του, πὸν
τὴν δραματίζεται πάλι σὴ φύση
πλαστικά, με πλήθισμα ἤχων καὶ μορφῶν. 'Η
ποίησις τοῦ 'Αγγέλου Σικελιανού μᾶς παρουν-
σιάζεται ὅπως ὃ μῦθος. Εἶναι ἡ παραγωγή
θρημένη ἀπὸ καθαρή πηγὴ λαοῦ. 'Ο ποιητῆς
ἐμόρφωσε καὶ ἰσορροπῆσε τὸν 'Ελληνικὸν ρυθ-
μὸν τὰ μέτρα ἐπλήθυνε, καὶ ἐπέτυχε νὰ δόση
ἔργον ἔπου νὰ φαίνεται ἁρμονία καὶ κάλλος
σὸν σύνολό του, χωρὶς τὰ χωριστὰ μέρη νὰ
χάνουν, ἂν πρίνονται γιὰ κομμάτια ἐκφρασης
μῆς εἰκόνας, μῆς ἰδέας, καὶ δικῆς τους καθό-
λου μορφῆς.

'Η δύναμη ἡ ἀποδοτικὴ τῆς γλώσσας του,
ἡ δύναμη ἡ ἀναπαραστατικὴ τῆς εἰκόνας πὸν
δίνει με δονίσματα διάμεσον ἤχων, τὸ φαν-
ταστικὸ του δαιμόνιο σὸν ἔθωμα τῆς ἰδέας
χωρὶς νὰ πέφτῃ τὸ ἀνάγκυρό του σὲ ἴσμο ἢ
ἀδυναμία ἐκφρασης, εἶναι ὄλα ταιριαστὰ
σὴν προσωπικότητα αὐτῆ, καὶ ἰδιαίτερα μᾶ-
λιστα ἰσοζυγιάζονται θανασιὰ ὄλες οἱ ποιη-
τικῆς δυνάμεις σὸν προσωπικὸ του αἰσθημα,
πὸν μᾶς ἀποκαλύπτει ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τοῦ
ἔργου του δυνατὰ.

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑΣ»

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

'Η ψυχὴ τοῦ ἔργου αὐτοῦ δὲν ἀναφαίνε-
ται βέβαια παρὰ σὴν βαθύτητά του, σὸν σύνολό
του, καὶ δὲν εἶναι παρουσιασμένη μόνο σὴν
ἐπιφάνεια τῆς εἰκόνας. Τὰ κινήματα πὸν δει-
χονται νὰ δίνουν τὸ φανταστικὸ σὴν εἰκόνα
δὲν εἶναι πουθενά ἀνεβασμένα σὲ βαθμὸ πὸν
νὰ μὴν εἶναι τῆς φύσης νοήματα.

'Ο λυρισμὸς του εἶναι ἥρωϊκός. Καὶ ἡ
λυρικὴ ποίησις τοῦ ἔργου τοῦ 'Αγγέλου Σικε-
λιανού εἶναι κείνη πὸν κάνει ἥρωες, ὅπως
λέει κάποιος σοφὸς πὸς ἥρωες πρέπει νὰ γί-
νονται οἱ ἄνθρωποι διεβάζοντας λυρικὸ ποίη-
μα. Γιὰ τοῦτο καὶ τὸ ἔργο τοῦ 'Αλαφροσκοπι-
ώτου δὲν ἔχει τὴ φαντασία παρὰ σὸν διάφανο
ματιὰ πὸν μετὰ τὸν ἀγῶνα μέσα σὴ φύση
τὸν ἀπλώνει ἐπάνω του γιὰ νὰ τοῦ σκεπάσῃ
τὰ βαρὰ ὄνειρα. 'Ο ἔθνος του εἶναι ἀπο-
καλυπτικότερος ἀπὸ τὸν ἕπνο. 'Η ἐνέργεια
τῶν αἰσθησῶν του διαταρτάσσεται, δέσεται,
ἐκτείνεται με τὴ δύναμη πὸν ξεβγαίνει μέσα
ἀπὸ τὴν ἀκούραστη ἐνατένησι σὴ φύση τὴν
ἴδια. Τὸ σῶμα του τότε γίνεται ἀληθινὰ ἕνα